

ÎNCHEIERE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Eugenia Văscăuțan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Eugenia Văscăuțan împotriva Elenei Lența, intervenienți accesorii Eugenia Chilari, executorul judecătoresc Aurica Molodoi și executorul judecătoresc Viorica Zaporozhan cu privire la întoarcerea executării silite,

împotriva deciziei din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Eugenia Văscăuțan și a fost menținută hotărârea din 23 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni,

constată:

La 29 mai 2018 Eugenia Văscăuțan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Lența, intervenienți accesorii Eugenia Chilari și executorul judecătoresc Aurica Molodoi cu privire la întoarcerea executării silite.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 16 decembrie 2015, prin hotărârea Judecătoriei Drochia, a fost admisă acțiunea depusă de către Ion Lența împotriva Eugeniei Văscăuțan cu privire la repararea prejudiciului material și moral și au fost încasate de la Eugenia Văscăuțan în beneficiul lui Ion Lența suma de 4123,23 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 1000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

A menționat că, în baza hotărârii judecătorești enunțate a fost eliberat titlu executoriu, care a fost pus spre executare la executorul judecătoresc Aurica Molodoi.

A susținut că, în cadrul procesului de executare, executorul judecătoresc Aurica Molodoi a aplicat sechestrul pe cota de teren echivalent cu suprafața de 1,0806 ha, nr. cadastral xxxx. Ulterior, bunul imobil sechestrat a fost scos la licitație și a fost vândut Eugeniei Chilari la prețul de 23250 de lei. Procesul-verbal al licitației a fost confirmat prin încheierea din 13 iunie 2016 a Judecătoriei Drochia.

A afirmat că, suma de bani obținută în urma vinderii bunului imobil a fost depozitată pe contul executorului judecătoresc și distribuită pentru stingerea creanțelor creditorului urmăritor, neprimind nimic din suma rămasă.

A relevat că, ulterior, la 24 ianuarie 2016 a contestat cu apel hotărârea din 16 decembrie 2015 a Judecătoriei Drochia.

A notat că, în anul 2016 Ion Lența a decedat, fiind substituit în drepturi cu succesorul său, Elena Lența.

A declarat că, prin decizia din 29 noiembrie 2016 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de către Eugenia Văscăuțan, a fost casată integral hotărârea din 16 decembrie 2015 a Judecătoriei Drochia și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii depuse de către Ion Lența.

A invocat că, Elena Lența a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar prin încheierea din 05 aprilie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat inadmisibil recursul declarat de către aceasta.

Dat fiind faptul că, hotărârea din 13 iunie 2016 a Judecătoriei Drochia a fost casată, iar acțiunea depusă de către Ion Lența a fost respinsă, a considerat că, prin prisma art. 157, 158 și 159 din Codul de executare, urmează a fi dispusă întoarcerea executării hotărârii nominalizate.

A solicitat întoarcerea executării silite efectuate în temeiul titlului executoriu nr.2-1049/15 privind încasarea de la Eugenia Văscăuțan în beneficiul lui Ion Lența a sumei de 5123,23 de lei, eliberat în baza hotărârii din 13 iunie 2016 a Judecătoriei Drochia, prin restabilirea situației anterioare executării, cu restituirea bunului imobil– cota de teren agricol, amplasat în xxxx sau obligarea părâtei de a restitui sumele obținute și distribuite în urma vânzării bunului imobil.

Prin încheierea protocolară din 03 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Ialoveni a fost atras în proces executorul judecătoresc Viorica Zaporojan în calitate de intervenient accesoriu.

În ședința de judecată a primei instanțe Eugenia Văscăuțan și-a concretizat pretențiile, solicitând întoarcerea executării silite efectuate în temeiul titlului executoriu nr. 2-1049/15 privind încasarea de la Eugenia Văscăuțan în beneficiul lui Ion Lența a sumei de 5123,23 de lei, eliberat în baza hotărârii din 13 iunie 2016 a Judecătoriei Drochia, prin restabilirea situației anterioare executării, cu restituirea bunului imobil– cota de teren agricol, amplasat în s. Cotova, r-nul Drochia, cu suprafața de 1,0806 ha, nr. cadastral 3615103063.

Prin hotărârea din 23 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni a fost respinsă acțiunea depusă de către Eugenia Văscăuțan.

Prin decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat către Eugenia Văscăuțan și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel, făcând trimitere la art. 375 din Codul civil (în redacția Legii din 06 iunie 2002), a conchis că, la întoarcerea executării hotărârii, creditorul inițial poate fi obligat să restituie debitorului doar valoarea reală a bunului. În speță, Eugenia Văscăuțan a realizat dreptul la întoarcerea executării prin depunerea cererii de chemare în judecată împotriva Elenei Lența, prin care a insistat la restituirea bunului vândut, iar în conformitate cu art. 240 alin. (3) CPC, instanța examinează cauza în limita pretențiilor înaintate de reclamant.

Totodată, instanța de apel a reținut că, la caz, mărimea prestației, executate în baza hotărârii din 16 decembrie 2015 a Judecătorei Drochia, în raport cu intimata, Elena Lența, care este succesorul în drepturi al lui Ion Lența, constituie suma de 5123,23 de lei. Restituirea prestației deja executate implică și valoarea cheltuielilor de executare. Întinderea restituirii depinde de ceea ce s-a primit. Sub acest aspect, creditorul prestației nu poate fi obligat să restituie mai mult decât a primit efectiv în baza documentului executoriu anulat. Prin urmare, întoarcerea executării prin obligarea Elenei Lența la restituirea cotei de teren echivalent cu suprafața de 1,0806 ha, xxxx, nu este justificată. De altfel, în speță, cota de teren echivalent cu suprafața de 1,0806 ha, nr. cadastral xxxx, a fost vândută Eugeniei Chilari la licitație la prețul de 23250 de lei. Procesul-verbal al licitației, fiind confirmat prin încheierea din 13 iunie 2016 a Judecătorei Drochia, este perfect legal și valabil pînă în prezent, nefiind anulat. Astfel, Eugenia Chilari se prezumă a fi dobânditor de bună-credință, iar revendicarea de către proprietar a bunului aflat în posesia unui dobânditor de bună-credință poate avea loc doar ținând cont de condițiile art. 375 din Codul civil.

Instanța de apel a menționat că, acțiunea de recunoaștere a licitației nule nu a fost depusă, în asemenea condiții, nu poate fi operată întoarcerea bunului ce a fost valorificat în procedura executării silite. Totodată, în conformitate cu art.59 alin. (1) CPC, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Astfel, instanța de apel a constatat că, apelanta nu a formulat pretenții față de Eugenia Chilari.

La 05 februarie 2020 și 28 februarie 2020 Eugenia Văscăuțan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești.

A menționat că, instanțele judecătorești, respingându-i acțiunea, au motivat că, Eugenia Chilari se prezumă ca dobânditor de bună-credință, iar revendicarea de către proprietar a bunului aflat în posesia unui dobânditor de bună-credință poate avea loc doar ținând cont de condițiile art. 375 din Codul civil. La caz, acțiunea de recunoaștere a licitației nule nu a fost depusă și în asemenea condiții nu poate fi operată întoarcerea bunului, ce a fost valorificat în procedura executării silite.

A considerat că, este greșită concluzia instanțelor judecătorești, invocând aceleași circumstanțe de fapt și de drept ca și în cererea de chemare în judecată.

Prin referința depusă la 12 martie 2020 executorul judecătoresc Viorica Zaporojan a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, iar prin referința depusă la 18 martie 2020 Elena Lența a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, la 17 ianuarie 2020 Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia contestată în adresa participanților la proces, iar la data de 24 ianuarie 2020 Eugenia Văscăuțan a recepționat-o, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia (f. d. 143, vol. II).

Astfel, recursul declarat de către Eugenia Văscăuțan la 05 februarie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Eugenia Văscăuțan nu

se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Eugenia Văscăuțan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Eugenia Văscăuțan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Eugenia Văscăuțan se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic